

ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΗ

ΦΩΝΗ

Ταχυδρομικό τέλος
κατεβλήθη

ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΩΝ ΧΩΡΙΩΝ

Έτος 3ον

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1987

Αριθ. φύλ. 12

Μ' απόφαση του Υπουργείου Γεωργίας

ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΔΑΣΙΚΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ ΤΩΝ ΑΓΡΑΦΩΝ

Ένα χρόνιο αίτημα της Ένωσης Αγραφιωτικών Χωριών, παίρνει τό δρόμο της υλοποίησης. Αναφερόμαστε στην αξιοποίηση του Δασικού πλούτου των Αγράφων. Με την υπ' αριθμ. 7687/12.3.1987, απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, κ. Κώστα Τσιγαρίδα, συγκροτείται «ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ» για την σύνταξη ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ των Αγραφιωτικών Χωριών του Ν. Καρδίτσας και ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ της Δασικής Παραγωγής».

Η συγκρότηση της Ομάδας Εργασίας, είναι αποτέλεσμα των επαφών που είχε αντιπροσωπευία κοινοταρχών των Αγράφων με το Υπουργείο Γεωργίας στις αρχές του 1987. Το ακριβές κείμενο της απόφασης που περιλαμβάνει τα μέλη της Ομάδας και το έργο της είναι:

Η συγκροτούμε ομάδα για την σύνταξη μελέτης, ανάπτυξης και βελτίωσης των δασών των Αγραφιωτικών Χωριών του Νομού Καρδίτσας και αξιοποίησης της δασικής παραγωγής από τους παρακάτω:

1. Μιχάλης Δραχαλίβας, Ειδικός Σύμβουλος Υπουργού Γεωργίας ως Πρόεδρος και Συντονιστής της ομάδας.

2. Ιωάννης Κακαράς, Δασολόγος, Δασαρχείο Καλαμπάκας.

3. Γεώργιος Ρουβολής, Δασολόγος, Δ/ση Δασών Καρδίτσας

4. Δημ. Μπαλάσκας, Δασολόγος Δασαρχείου Μουζακίου

5. Γεώργιος Ντάφος, Γεωπόνος Δ/σης Γεωργίας, Καρδίτσας

6. Βασ. Τσαντήλας, Νομαρχία Καρδίτσας

7. Ιωάννης Φίλιππου, καθηγητής, Αριστοτέλειο Παν/μιο Θεσ/νίκης.

8. Στέργιος Βέργος, καθηγητής, ΤΕΙ Καρδίτσας

9. Ένας δασολόγος της ΑΤΕ που θα οριστεί άμεσα από την ΑΤΕ.

10. Ένας δασολόγος της ΠΑΣΕΓΕΣ που θα οριστεί άμεσα από την ΠΑΣΕΓΕΣ.

11. Λάμπρος Μπασιδάκης, ιδιωτής Δασολόγος Καρδίτσας.

Έργο της ομάδας ορίζεται:

α. Η ανάλυση της ύφιστάμενης

κατάστασης των δασών κτλ. και προτάσεις θεσμικών - διοικητικών μέτρων και επενδύσεων για την

παραπέρα δασική ανάπτυξη της περιοχής.

β. Προτάσεις για τις δυνατότητες

αξιοποίησης της δασικής παραγωγής.

γ. Πρόταση βιομηχανικής επεξεργασίας της παραγωγής σε επίπεδο προκαταρκτικής μελέτης.

Η ομάδα θα πρέπει να παρουσιάσει την μελέτη σε δυο μήνες από την συγκροτήσή της.

Με την ευκαιρία της συγκρότησης της ομάδας μελέτης, ο πρόεδρος της Ένωσης Αγραφιωτικών Χωριών κ. Βασίλης Τσαντήλας, έκανε την παρακάτω δήλωση:

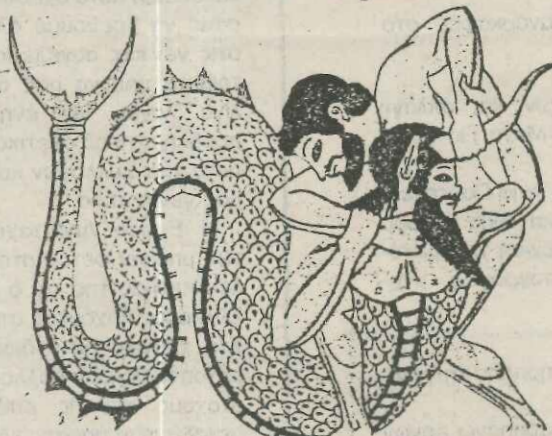
«Οι Αγραφιώτες, χαιρετίζουμε με ιδιαίτερη ικανοποίηση την απόφαση του Υπουργού Γεωργίας κ. Κώστα Τσιγαρίδα, που συγκροτεί ομάδα εργασίας για την σύνταξη μελέτης αξιοποίησης του δασικού πλούτου των Αγράφων.

Η απόφαση του Υπουργού, αποτελεί δικαίωση της Ένωσης Αγραφιωτικών Χωριών, που από την πρώτη μέρα που ιδρύθηκε, έχει σε προτεραιότητα την αξιοποίηση των δασών - σαν τον σημαντικότερο πλουτοπαραγωγικό πόρο των Αγράφων - για την οικονομική ανάπτυξη της περιοχής και την ενίσχυση του εισοδήματος των κατοίκων. Ο όρεινός όγκος των Αγράφων και της Αργιθέας, περιλαμβάνει 1,5 εκατ. στρέμματα δασικής έκτασης, που μέχρι σήμερα μένει άναξιοποίητη, ερειπίο έκμεταλλεύεται άσπασματικά από ξυλέμπορους, Δασαρχεία και συνεταιρισμούς που φυτοζωούν, με τελικό αποτέλεσμα οι ΔΑΣΕΡΓΑΤΕΣ - οι μόνιμοι κάτοικοι των Αγράφων - να μην μπορούν να εξασφαλίσουν τα προς το ζειν.

Η σύνταξη της μελέτης από αξιολογούς επιστήμονες που συμμετέχουν στην ομάδα, εγγυάται και την τεκμηρίωση των προτάσεων για την αξιοποίηση των δασών.

Πιστεύουμε ότι οι συνεχείς προσπάθειες των συναντώντων Αγράφων ή συνεργασίας και συμπράξεως της πολιτείας - που έχει Εθνικό και Ηθικό χρέος στ' Αγραφα και τους Αγραφιώτες - θα συμβάλλουν ουσιαστικά στο ξαναζωντανάει των Αγράφων και την ανάπτυξη τους.

Η έκτροπή του Αχελώου είναι έργο τεράστιας σημασίας για την εθνική οικονομία

Ο Ηρακλής παλεύει με τον Αχελώο. Από Αιφωρέα του 5ου π.Χ. αιώνα Μουσείο Λονδίνου!

Η έκτροπή του ποταμού Αχελώου στη Θεσσαλία και η ανάπτυξη της θεσσαλικής πεδιάδας, αποτελεί έργο τεράστιας σημασίας για την Εθνική Οικονομία και υπηρετούν δύο σημαντικούς στόχους: την άρδευση και περαιτέρω αξιοποίηση της θεσσαλικής πεδιάδας αφ' ενός και την ενεργειακή αξιοποίηση των υδάτων των ποταμών Αχελώου, Πάμισσου και Πορταϊκού αφ' ετέρου.

Τα έργα κατασκευής άρχισαν ήδη από το 1984 και αφορούν τους νομούς Καρδίτσας, Λάρισας, Μαγνησίας και Τρικάλων. Το κόστος κατασκευής του έργου έχει προϋπολογιστεί ότι θα φτάσει τα 250 δισεκατομμύρια δραχμές.

Μετά την ολοκλήρωση του έργου έκτροπής του Αχελώου, θα αυξηθεί η ετήσια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας κατά 1,2 δισεκατομμύρια κιλοβατώρες και η ωφέλεια από αυτή την πρόσθετη παραγωγή θα ξεπεράσει τα 12 δισεκατομμύρια

δραχμές το χρόνο.

Επίσης με την ολοκλήρωση των έγγειοβελτιωτικών έργων της θεσσαλικής πεδιάδας προβλέπεται να εξαπλασιαστεί η ακαθάριστη αξία παραγωγής των γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, να πενταπλασιαστεί η αξία της εργασίας που προσφέρεται στους παραγωγούς και να αυξηθεί η αγορά εργασίας κατά 11 εκατομμύρια άκεραια ημερομίσθια το χρόνο. Η ακαθάριστη ετήσια αξία παραγωγής θα ανέλθει σε 120 δισεκατομμύρια δραχμές, το ετήσιο γεωργικό εισόδημα σε 78 δισεκατομμύρια δραχμές και το ετήσιο κέρδος εκμετάλλευσης σε 62 δισεκατομμύρια δραχμές.

Το σύνολο του έργου (έργα έκτροπής και έγγειοβελτιωτικά έργα) υλοποιείται από το Διευρητικό Συμμετοχικό Όργανο, στο οποίο συμμετέχουν τα υπουργεία Εθνικής Οικονομίας, Γεωργίας, ΠΕΧΩΔΕ και Βιομηχανίας Ενέργειας και Τεχνολογίας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ

Σύλλογος Σαρανταπόρου «Η ΣΥΝΑΔΕΛΦΩΣΗ» 5.000, Κοινότητα Μοσχάτου 5.000, Καπερώνη Μαρία 5.000, Αλεξάκος Λάμπρος 2000, Αποστολακούλης Στέφανος 5000, Κάτοικα Κοινστ. Απιδιάς 2700, Καρακαντάς Σταύρος 1000, Μπάρκας Γεώργιος 1000, Κατσαρός Βασίλειος 1000, Ζέρβα Σοφία 1000, Τσιάτρος Κων/νος 1000, Γούλας Χρήστος 1000, Αναστασάκος Θωμάς 1000, Σπανός Δημήτριος 1000, Διαμάντης Κων/νος 1000, Ζαχάκης Ιωάννης 1000, Παρμενίων Αβδελιζής 1000, Μαρκούσης Γ. 1000, Καραλής Χρήστος 300, Κοσμάς Γιαννόπουλος 300, Γεωργίου Όλγα 300, Λυρίτση Ηλία 300, Καφαντάρη Φανή 500, Αναστάσιος Β. Αλεξόπουλος 300, Κων/νος Κων/νου 300, Δημητρίου Παντελής 300, Κουκουλιάκος Βασίλης 500, Μαργαρίτης Κ. Βασίλης 300, Κρικέλλης Αριστάρχος 500, Διαμάντης Παναγιώτης 500, Πάλκος Αθανάσιος 500, Γόρδιος Κων/νος Γ. 500, Μητσογιάννης Ευάγγελος 500, Σεραφείμ Τσαγανός 300, Θανασούλης Αλέκος 300, Ζαχαρίας Δημήτριος 300, Βασιλάκος Λάμπρος 500, Ζαρκάδας Πέτρος 500, Κοντοστεργίος Δημ. 300 Τσού-

τσουρας Απόστολος 300, Ζαχαρίας Δημήτριος 500, Καντερές Λάμπρος 500, Παντελής Ακρίβος 300, Σταμογιώργος Σωτήρης 400, Κατσακίωρος Ιωάννης 400, Τσιτσιμπής Γιάννης 1000, Χαλάτσης Δημήτριος 500, Δημητρίου Παντελής 1000.

Μηλίτσος Λάμπρος 2000, Πολύζος Κων/νος 1000, Καρακαντάς Σταύρος 1000, Στάθη Μαρία 500, Μαργαρίτης Κ. Βασ. 300, Μητσάκης Κων/νος 500, Σεκλειζιώτης Θωμάς 500, Μανώλης Χρήστος 300, Ζήσης Σεραφείμ 300, Αλεξόπουλος Λευτέρης 500, Καραγεώργος Στέφανος 300, Κόγια - Αντωνίου Πόπη 300, Κωσταρέλλος Βασ. 300, Κοντούλης Βασίλειος 1000, Φώτης Βογιατζής 600, Α. Κερασιώτης 500, Μαρία Μακρή 300, Κολοβός Γεώργιος 500, Βασίλειος Αμβροσίου 300, Σπανός Γιάννης 500, Κερασιώτης Αργύρης 300, Κολοβός Ηλίας 300, Στεργίου Μαρίας 300, Στεργίου Ευαγγελία 300, Ρουστοπούλου Ελένη 500, Νάπας Γεώργιος 500.

Έργα 5,5 εκατομ. για την προστασία των θρησκευτικών μνημείων

Υπό την προεδρία του Νομάρχη Καρδίτσας κ. Κουκουλάκη και τη συμμετοχή εκπροσώπων της Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων και του υπεύθυνου του γραφείου Πολιτισμού κ. Βασ. Τσαντήλα, πραγματοποιήθηκε χθές το μεσημέρι σύσκεψη στη Νομαρχία με θέμα: «Προγραμματισμός εργασιών για την προστασία, διατήρηση και προβολή των βυζαντινών και θρησκευτικών μνημείων Ν. Καρδίτσας».

Στη σύσκεψη ανακοινώθηκαν τα έργα που προγραμματίστηκαν από την Εφορεία Αρχαιοτήτων για το 87 και διατυπώθηκαν προτάσεις για τα μέτρα προστασίας τα οποία πρέπει να πάρει η πολιτεία.

Ακόμη αποφασίστηκε η διοργάνωση εκδήλωσης σε συνεργασία με τις Εφορείες Βόλου-Λάρισας για την προβολή των μνημείων του

Νομού και την ενημέρωση του κοινού.

Τα έργα που προγραμματίστηκαν για το 87 είναι:

- Στέρωση και ανασκαφές στο κάστρο Φαναρίου.

- Στέρωση τοίχων και αλλαγή στέγης στην Ιερά Μονή Παναγίας Πελεκετής.

- Εργασίες στον Άγιο Παντελεήμονα Πεζούλας και Αγία Τριάδα Δρακότρυπας, συνέχιση της φωτογράφισης και καταγραφής μνημείων.

- Εργασίες συντήρησης στην Ιερά Μονή Πέτρας.

Η δαπάνη των παραπάνω έργων θα καλυφθεί με το κονδυλι των 5,5 εκατ. δρχ. που διατέθηκε με απόφαση του Νομαρχιακού Συμβουλίου.

ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΕΣ ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΕΣ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΑΡΓΕΛΛΟΣ, επίτιμος πρόεδρος Αρείου Πάγου. Γεννήθηκε στο Μοσχάτο (Βλάσδο). Τελείωσε τα σχολεία Βλάσδου - Μεσσηνικά Καρδίτσας. Ήταν συμμαθητής του Σερ. Τσιτσά τελείωσε τη Νομική Σχολή Αθηνών. Εισήχθη στο δικαστικό σώμα και τιμήσε με άφοση και εύλαβεια. Τον άδεκαστο αυτόν πατριώτη μας πίκρανε η Χούντα το 1967 απολύοντάς τον από την υπηρεσία ως «στερούμενο ήθους». Μετά την μεταπολίτευση αποκαταστάθηκε και έφτασε στο ύπατο δικαστικό αξίωμα. Έγινε πρόεδρος του Αρείου Πάγου. Πέθανε το 1986. Το Μοσχάτο θα τον θυμάται για πάντα.

ΞΕΝΙΑ Β. ΑΝΤΩΝΙΟΥ. Καταγόταν από το Μοσχάτο. Ο πατέρας της μηχανικός Β. Αντωνίου, εργάζεται στη Βιέννη. Τα καλοκαίρια όλη η

οικογένεια παραθέριζε στο όμορφο χωριό τους. Στις 20.1.86 ενώ η νεαρή μαθήτρια ετοιμαζόταν για το σχολείο της άρρώσθηε ξαφνικά και πέθανε σε λίγες μέρες (28.1.87) και ένταφιάστηκε στα φιλόξενα χώματα της Βιέννης, παρουσία όλων των Ελλήνων της αυστριακής πρωτεύουσας. Οι χωριανοί και συγγενείς της θα την θυμούνται για πάντα.

ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

1. ....Κάπου στα 1930 και η Καρδίτσα επικοινωνεί με τον έξω κόσμο μόνο με τον...Καρβουνιάρη (Θεσσαλικό αιθροδρόμο). Ο ξενιτεμένος γιός ετοιμάζεται να επιστρέψει στο χωριό, φέρνοντας μαζί και το κορίτσι του, να το παρουσιάσει στους γονείς του, έτσι ξαφνικά, να τους κάμει κι έκπληξη. Επρεπε όμως να πάρει τα μέτρα του, αν δεν ήθελε να την πάει στο χωριό ποδαρόδρομο. Συγκοινωνία πουθενά. Στέλνει λοιπόν στον πατέρα του το παρακάτω λακωνικότατο τηλεγράφημα:
« Έρχομαστε σταθμό ζώα δύο»
Κι ο πατέρας όταν το λαβανει:
« Ένα έστειλα, δύο έρχονται»

2. Ένας σαρακατσάνος, απ' αυτούς που έβγαιναν το καλοκαί-

ρι με τα κοπάδια στ' Αγραφιώτικα βουνά, δεν είχε πατήσει ποτέ το πόδι του σ' εκκλησία. Με τα πολλά, η γυναίκα του τον καταφέρνει να πάνε στην εκκλησία του πιο κοντινού χωριού, που πανηγύριζε.

Ο βλάχος παρακολουθούσε τη λειτουργία με εύλαβεια ως τη στιγμή που βγήκε ο παπάς με τ' Αγία: Μπροστά ο νεωκόρος με το μανάλι, τα παιδιά τα έξαπτερυγα και πάρα πίσω ο παπάς με τα «τίμια δώρα».

Αρπάζει κι ο βλάχος την κολυμπήθρα και ακολουθεί.

Όταν τελειώσει η λειτουργία, λέει στη γυναίκα του:

- Μία φορά θέλησα να πάω κι εγώ στην εκκλησία και πέσαμε σε μετακόμιση.

Μορφωτικός Σύλλογος Ραχούλας

Ο Σύλλογος, σε συνεργασία με την Ένωση Απανταχού Ραχουλιωτών, που έχει την έδρα της στην Αθήνα, εξέδωσε και φέτος καλαισθητο ημερολόγιο, το οποίο στολίζει η φωτογραφία του νεοσύστατου χορευτικού συγκροτήματος του χωριού. Το ημερολόγιο που στάλθηκε σ' όλα τα μέλη τους συνοδεύεται από την επιστολή που δημοσιεύουμε στη συνέχεια:

Αγαπητοί φίλοι και συγχωριανοί

Με την ευκαιρία της καθιερωμένης εορταστικής επικοινωνίας μας και επειδή ποτέ σχεδόν δεν μπορούσαμε να βρεθούμε όλοι μαζί-ούτε στις γενικές συνελεύσεις μας-επιτρέψτε μας να σας απευθύνουμε λίγα λόγια, για ενημέρωση και προβληματισμό σχετικά με τα πράγματα των Συλλόγων και του χωριού μας γενικότερα.

Η Ένωση Απανταχού Ραχουλιωτών μπαίνει φέτος στον 20ο χρόνο λειτουργίας της και ο Μορφωτικός Σύλλογος Ραχούλας στον 7ο χρόνο. Στο χρονικό αυτό διάστημα πραγματοποιήθηκαν πολλοί από τους στόχους και τις επιδιώξεις μας μεταξύ των οποίων είναι η ίδρυση αξιόλογης βιβλιοθήκης στο χωριό, η ίδρυση χορευτικού συγκροτήματος, η πραγματοποίηση πολιτιστικών και ψυχαγωγικών εκδηλώσεων, μετάκληση θεατρικών όμιλων, χοροί, συνεστιάσεις κλπ.

Οι δύο Σύλλογοί μας, που είναι από τα ιδρυτικά μέλη της Ένωσης Αγραφιώτικων στο Διοικητικό Συμβούλιο και τις Επιτροπές της οποίας μετέχουν πάντοτε μέλη μας, μπόρεσαν, μέσα από τις διαδικασίες της, να βοηθήσουν στην επίλυση γενικότερων προβλημάτων του χωριού, όπως είναι η οδοποιία, η άρδευση, ο έξηλεκτρισμός, η χρηματοδότηση έργων από τα προγράμματα Δημοσίων Έπενδύσεων κ.α.

Ασφαλώς, ό,τι έγινε ως τώρα, δεν αποτελεί μόνο επιτυχία των έκαστοτε μελών των Διοικητ. Συμβουλίων, αλλά επιτεύχθηκε χάρη στην ολόθερμη υποστήριξη (ήθική και υλική) της συντριπτικής πλειοψηφίας των συγχωριανών μας.

Με τα παραπάνω, πρόθεσή μας δεν είναι να σας συμπαρασύρουμε σε εύδαιμονία και έφησυχασμό,

αλλά σε προσκλητήριο εγρήγορης και δουλειάς. Ό,τι έγινε είναι σταγόνα στον ωκεανό. Το χωριό μας περνάει ολόπλευρη κρίση και μαρasmus. Τα αίτια σας είναι λίγο-πολύ γνωστά. Δυστυχώς, μεμονωμένοι αγωνιστές οι Σύλλογοι δεν μπορούν να γυρίσουν τον τροχό. Χρειάζεται συσπείρωση και αγωνιστικότητα από όλους μας.

«Για να γυρίσει ο ήλιος, θέλει δουλειά πολλή», όπως λέει ο ποιητής.

Μ' αυτές τις σκέψεις, σας στέλνουμε το Ημερολόγιο του 1987, που εξέδωσαν οι δύο Σύλλογοί μας, και εύχομαστε το νέο έτος να είναι χρονιά ειρήνης, προκοπής και υγείας για όλους σας.

ΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΡΑΧΟΥΛΑΣ και ΕΝΩΣΗΣ
ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΡΑΧΟΥΛΙΩΤΩΝ

ΑΓΡΑΦΑ και ΕΛΑΙΟΔΕΝΤΡΑ

Συμβιβάζονται Αγραφα και Ελιές; Κι όμως η φιλοπονία των Αγραφιωτών προώθησε και την καλλιέργεια της Ελιάς.

Ο χιονιάς τί γνώμη έχει; Μεγάλες ζημιές, υπέστησαν τα 6.000 και πλέον ελαιόδεντρα των περιοχών Μαυροβουνίου, Μεσσηνικόλα και Μοσχάτου από την τελευταία κακοκαιρία.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις των ιδίων των αγροτών η καταστροφή είναι ολοκληρωτική σε μερικές περιπτώσεις, ενώ εκφράζονται φόβοι τώρα και για τα Αμπέλια.

Βέβαια δεν μπορεί κανείς αυτή τη στιγμή να υπολογίσει το ποσοστό των ζημιών, γιατί ακόμα τα χιόνια δέ έλυωσαν, ούτε οι γεωπόνοι άρχισαν τις εκτιμήσεις.

Μπορούμε όμως να πούμε, με βεβαιότητα, ότι οι ζημιές είναι σοβαρές και αυτό δεν πρέπει να αγνοηθεί από τη Δ/ση Γεωργίας και τον ΟΓΑ, που θα αποφασίσει τελικά για τις οικονομικές ενισχύσεις.

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΑ

Του Παναγιώτη Ποδηματά πρώην Γραμματέα της Κοινότητας Μεσενικόλα

Τό εξαιρετικής όμορφιάς Πνευματικό Κέντρο Μεσενικόλα.

Με την ίδρυση του Πνευματικού Κέντρου στο Μεσενικόλα εκπληρώνεται ένας μεγάλος όραματισμός, και ένας ύψηλός στοχασμός που επικρατούσε στις σκέψεις κυρίως του επιστημονικού κόσμου, που βρίσκεται σε διάφορα διαμερίσματα της χώρας μας, και το εξωτερικό, που έχουν διαπρέψει και ακτινοβολήσει ο καθένας στο έργο του. Και ναί μόν υπήρχε όραματισμός, και στοχασμός, χρειάζονταν όμως ο συντονισμός, και η αποφασιστικότητα.

Τούτο άρχισε να πραγματοποιεί, από της ιδρύσεώς της, η Ένωση Μεσενικολιτών Αθηνών από της ιδρύσεώς της κατά τό έτος 1967 - 68.

Σάν καλή τύχη, γιά τό ξεκίνημα, ήταν και η δωρεά του συγχωριανού μας, άειμνήστου, Νικολάου Βλάτσιου και τών άλλων συγκληρονόμων του κεντρικώτατου οικοπέδου τους, έντός του οικισμού μας, στην Κοινότητα, γιά την άνεγερση, επ' αυτού, έκπολιτιστικού Κέντρου.

Έτσι βρέθηκε τό οικόπεδο και έλειπαν τά χρήματα γιά την κατασκευή του. Αποφασίστηκε από την Ένωση και συστήθηκε μία έρανική έπιτροπή, που θά έπισκέπτονταν τούς άπανταχού Μεσενικολίτες, γιά την συγκέντρωση χρημάτων, με τά όποια θά κατασκευάζονταν μία μεγάλη ισόγειος αίθουσα πολλαπλής χρήσεως.

Τήν έπιτροπή άπετέλεσαν, οι Θωμάς Κατσιάκος, γιατρός, τέως Νομιάτρος Αττικής, τέως βουλευτής, και Κατίνα Αλκ. Ζούκα, δραστήρια και Δημοτικός Σύμβουλος τού Δήμου Βύρωνος Αττικής.

Οι έπισκέψεις άρχισαν απ' την Καρδίτσα και η έπιτροπή έμεινε κατάπληκτη απ' τις σοβαρές, και αυθόρμητες προσφορές τών συγχωριανών μας και άλλων που έκτιμούν τό Μεσενικόλα.

Τήν προσπάθεια τών Μεσενικολιτών έξετίμησε και τό Κράτος και κατ' άρχήν ο ΕΟΤ έδωσε ένίσχυση 1.000.000 δρχ. και τό Νομαρχιακό Ταμείο Καρδίτσας κατά διαστήματα άλλα 2.000.000 δρχ. συνολικά. Τό

σήμερα άποτελείται από τό ισόγειο.

Από τόν πρώτο όροφο, που άποτελείται από μία μεγάλη αίθουσα κατάλληλη γιά διαλέξεις, διάφορες έκδηλώσεις, χορούς, θεατρικές και κινηματογραφικές παραστάσεις κλπ. Γιά την έπιπλωση τής έν λόγω αίθουσας, ο μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος πρόσφερε μία πλήρη μικροφωνική συσκευή, ο Δημήτριος Μπουμπουλιδης μία τηλεόραση. Ένα γραφείο, και μία ευρύχωρη βιβλιοθήκη, με άρκετά και έκλεκτά βιβλία, που και αυτά προέρχονται κυρίως από δωρεές Μεσενικολιτών, και όλόκληρη τή βιβλιοθήκη τού άειμνήστου καθηγητού Στεφάνου Σερμπέτη. Τήν έπιπλωση, οι καρέκλες, τά τραπέζια και ντουλάπες, είναι δωρεά τών άδελφών Παπαγεωργίου Ιάσωνα, Νικόλαο και τής άδελφής τους.

Στόν δεύτερο όροφο είναι ο

Ξενώνας, που άποτελείται από 7 έπιπλωμένα δωμάτια.

Πέρα απ' τά πιά πάνω, τώρα, η Κοινότητα, με ένίσχυση τού Νομ. Ταμείου, κατασκευάζει δίπλα απ' τό Πνευματ. Κέντρο κτίσμα που θά χρησιμοποιηθεί ως καφεσιατόριο, προς έξυπηρέτηση τών έπισκεπτών και τού κοινού.

Δέν χρειάζεται να αναφέρω έδώ τή σημασία και την άξια τού Πνευμ. Κέντρου και τί προσφέρει στους κατοίκους τού χωριού και τούς διερχόμενους, όλα αυτά είναι εύκολονότητα, πέραν τούτων τό Π.Κ. είναι ένα στολίδι γιά τό χωριό μας και μία άξιόπαινη πράξη τών Μεσενικολιτών, που γιά όλους άξίζουν έπαινοι και θερμά συγχαρητήρια.

Π.Π.

Ο Γιαννέλος στη Νομαρχία

Με πήραν στην Νομαρχία να προσφέρω εκεί υπηρεσίες 22 χρόνια στο χωριό 4 στο Γεωργικό Φύλακας στόν άγροτικό λαό.

Τώρα έδώ στην Νομαρχία έχω νέα εργασία είναι κτίριο τρανό με γραφεία 32.

Ζορίστηκα γιά λίγο χρονικό από τό άγνωστο κοινό που θέλει άμέσως να έξυπηρετηθεί άς μήν είναι ώρα κανονική.

Μπαίνουν βγαίνουν στην Νομαρχία κόσμος απ' την έπαρχία. Τό Νομάρχη να έπισκεφθούν τόν πόνο τους να έκφραστούν.

Ο Νομάρχης είναι πολύ καλός όλους τούς άκούει έπιμελώς θέλει να τούς βοηθήσει μένει στο γραφείο του ως τή δύση.

Έτυχε ένα περιστατικό με τόν κακόβουλο καιρό. Τό Νομάρχη να χούμε συντροφιά μες στόν άπαισιο χιονιά.

Μέσα στην πόλη στά χωριά έτρεχε παντού μπροστά μηχανήματα τής Νομαρχίας άνοιξαν τις συγκοινωνίες.

Σάν τόν Νομάρχη αυτόν παιδιά ο Νομός δέν είδε άλλη φορά να στέκεται άκούραστος μπροστά στα έργα τά κοινοτικά.

Στόν Καραπλεσιτικό συνοικισμό μάς έφτιαξε δρόμο τρομερό έν συνενέση με τόν Αρχοντή εύχαριστούμε όλοι οι χωριανοί.

2 Απρίλη 1987

ΣΗΜ.: Ο κ. Γιαννέλος άποσπάστηκε στην Νομαρχία Καρδίτσας άπόφαση τού Νομάρχη.

Ο Πλαστήρας

Πλαστήρας με πόνο φώναξε απ' τή Μικρά Ασία
Άκούστε άδέλφια Έλληνες και δώστε σημασία.

Οι Σύμμαχοί μας ζήλεψαν μάς στήσαν προδοσία
Διώνουν τόν Ελληνικό Στρατό απ' τή Μικρά Ασία.

Συνθήκη λένε να κάνουμε, σύνορα γιά να βάλουν
Κάθε ελληνική ψυχή απ' την Τουρκία να πάρουν.

Στέλνει ο Πλαστήρας έγγραφο στο Γούναρη και Στράτο
Οι Αγγλογάλλοι Φίλοι μας μάς φτιάχνουμε τό Λάκκο.

Χαμογελά ο Γούναρης κι άπάντηση τού δίνει
Μέσα στα βάθη τής Τουρκίας θά ύπογραφεί Ειρήνη.

Μήν είσαι δειλός τού άπαντούν και μή λιποψυχήσεις
Τόν πόλεμο μήν σταματάς και την Τουρκία να σβήσεις.

Στήσε κανόνια στα βουνά τούς Τούρκους να θερίζουν
και τόν ελληνικό στρατό να τόν ύποστηρίζουν.

Ο προδομένος στρατηγός μάχεται σαν λιοντάρι.
Τούς Αγγλογάλλους, τόν Κεμάλ θέλει να τελαπάρη.

Ρέει τό αίμα ποταμός καταστροφή φουντώνει
όπου ύπάρχει ελληνισμός άφανισμός πληρώνει.
(Δημοτικό ποίημα που τραγουδούσαν οι στρατιώτες τού Ν. Πλαστήρα. Τό διέσωσε ο γέρο - Γιάννης από τό Σαραντάπορο, ίπποκόμος τού

ΣΤΟΥ ΜΑΡΤΗ ΤΟ ΧΕΙΜΩΝΑ

Ποτές μου δέν θυμήθηκα τέτοιον βαρύ χειμώνα.
Ήταν τού Μάρτη ο χιονιάς, που το' χε ρίξει μονομιάς, ήταν τού Μάρτη η παγωνιά, που τα' χει κάνει ρημαδιά, άμυγδαλιά, έλιά, πορτοκαλιά μάς ξεπαγιάσανε σε μία βραδιά.

Σάν να μήν έφταναν αυτά, μάς χάθηκαν τά ζωντανά. Αλλα μας μείναν νηστικά κι άλλα πλακώσαν τά μαντριά.

Τού τσέλιγκα τού φουκαρά του' μείνε η γκλίτσα μοναχά και τώρα βοήθεια ζητά να ξανακάμει ζωντανά.

ΓΙΑΝΝΗΣ Κ.
ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ
Κόδρος

ΓΝΩΡΙΣΤΕ ΤΟΥΣ ΚΟΙΝΟΤΑΡΧΕΣ ΤΩΝ ΑΓΡΑ ΦΩΝ

Παρουσίαση από τον Βασίλη Τσαντήλα

Από τις αρχές του Γενάρη 1987, ανέλαβαν οι νεοεκλεγέντες πρόεδροι και κοινοτικοί σύμβουλοι την διακυβέρνηση των χωριών μας για τα επόμενα τέσσερα χρόνια. Οι εκλεκτοί των συγχωριανών μας, επιφορτίστηκαν σειρά εθνικών, που όμως είναι βέβαιο ότι θα καταβάλλουν όλοι φιλότιμες προσπάθειες για ν' ανταποκριθούν στα ύψηλά τους καθήκοντα. Ορισμένοι εκλέγονται για δεύτερη φορά και οι περισσότεροι για πρώτη. Αρκετοί έχουν προηγούμενη

εμπειρία σαν κοινοτικοί σύμβουλοι.

Με όπλα τους, την αγάπη προς το χωριό, τη συνεργασία των κατοίκων και φορέων, τις δημοκρατικές διαδικασίες και τις συνεχείς των προσπάθειες, πιστεύουμε και τους εύχόμαστε καλή επιτυχία στο έργο τους.

«ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΗ ΦΩΝΗ»

Η «Αγραφιώτικη Φωνή» όργανο της Ένωσης Αγραφιωτικών χωριών, έχει ήδη εκδόσει το 11ο φύλλο της και βρίσκεται στον τρίτο χρόνο της έκδοσής της. Τα μέχρι τώρα αποτελέσματα δείχνουν ότι είναι το αποτελεσματικότερο βήμα διεκδίκησης και προβολής του αγραφιωτικού χώρου.

ΣΤΟΧΟΙ

ΤΗΣ «ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ»
Η «Α.Φ.» δεν παρεξέκλινε, ούτε κατά κεραία, από τους αρχικούς στόχους που τέθηκαν στο πρώτο φύλλο της και οι οποίοι σε γενικές γραμμές είναι οι παρακάτω:

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ: Τήρησε και θα εξακολουθήσει να τηρεί ίσες αποστάσεις από όλα τα πολιτικά κόμματα και ποτέ δεν φιλοξενεί άρθρα πολιτικού περιεχομένου.

ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΕΙΣ: Ήταν και θα παραμείνει το κύριο διεκδικητικό όργανο της Ένωσης Αγραφιωτικών Χωριών. Στις στήλες της καταχωρήθηκαν πολλά άρθρα τόσο της Συντακτικής Επιτροπής όσο και ειδικών επιστημόνων συνεργατών της, για τους δρόμους των Αγράφων, το δρόμο Καρδίτσας - Αργινίου την αξιοποίηση της λίμνης Πλαστήρα, την εκμετάλλευση των δασών, τα τσιφλίκια, την ύδρευση, την άρδευση, την εξηλεκτρισμό κ.ά.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ: Από τις στήλες της «Α.Φ.» οργανώθηκε ο αγώνας για τη διάσωση των τοπικών μνημείων των Αγράφων, για την οργάνωση και λειτουργία «Λαϊκού Πανεπιστημίου Αγράφων» για τη συγκέντρωση των Αγραφιωτικών τραγουδιών, την καταγραφή ήθων και εθίμων κ.λ.π.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ: Ενθαρρύνει και προβάλλει όλες τις εκδηλώσεις των Αγραφιωτικών Πολιτιστικών Συλλόγων.

ΙΣΤΟΡΙΑ - ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ: Δημοσίευσε πολλά άρθρα ιστορικολαογραφικά του αγραφιωτικού χώρου.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ: Στους στόχους της «Α.Φ.» είναι να καταχωρεί όλες τις κοινωνικές εκδηλώσεις, γεννήσεις, βαφτίσεις, γάμους, θανάτους, αφίξεις ξενιτεμένων και άλλες κοινωνικές εκδηλώσεις των αγραφιωτικών χωριών.

ΠΩΣ ΘΑ ΓΙΝΕΙ Η «ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΗ ΦΩΝΗ» ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΕΡΗ

Η μέχρι τώρα έκδοση της «Αγραφιωτικής Φωνής» στηρίχτηκε στις πλάτες της Συντακτικής Επιτροπής και λίγων, πολύ λίγων δυστυχώς, συνεργατών της. Όμως οι άνθρωποι κάποτε κουράζονται, εξαντλούν το αποθεματικό τους και μοιραία αρχίζουν να επαναλαμβάνονται.

Άλλωστε δεν είναι επαγγελματίες δημοσιογράφοι. Εκείνο που χρειάζεται είναι ανανέωση και μεγαλύτερη συμμετοχή στην άρθρογραφία. Καλούμε, λοιπόν τους αγραφιώτες ΛΟΓΟΤΕΧΝΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ, ΔΙΑΝΟΟΥΜΕΝΟΥΣ, ΛΑΟΓΡΑΦΟΥΣ, όσους, τέλος πάντων, νομίζουν ότι μπορούν να βοηθήσουν, όπου κι αν ζούν, να πλασιώσουν την «Α.Φ.» της οποίας οι στήλες είναι για όλους φιλόξενες.

ΑΠΟ Τ' ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΑ ΧΩΡΙΑ
Ζητούμε τακτικές συνεργασίες από τους «ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥΣ, ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥΣ, ΙΕΡΕΙΣ, ΔΑΣΚΑΛΟΥΣ, ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ, ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ και όσους άλλους θέλουν να γράψουν για τον τόπο τους.

ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ: Η έκδοση της «Αγραφιωτικής Φωνής» στηρίζεται μόνο στους συνδρομητές της. Οι μέχρι τώρα συνδρομές όμως καλύπτουν μόνο ένα μικρό μέρος του κόστους.

ΚΑΝΟΥΜΕ ΕΚΚΛΗΣΗ

Σ' όλους τους Αγραφιώτες και τους φίλους τους να γράφουν συνδρομητές της «Αγραφιωτικής Φωνής» και να ενισχύουν οικονομικά την εφημερίδα με καταχωρήσεις διαφημίσεων, αγγελίες, μνημόσυνα, συγγενών, φίλων, παλιών αγωνιστών κ.λ.π. στέλνοντας και μικρές φωτογραφίες τους για δημοσίευση.

Για να παραμείνει η «ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΗ ΦΩΝΗ»

- Η φωνή των Αγράφων ως χώρου γεωγραφικού, ιστορικού και πολιτιστικού.

- Το όργανο των διεκδικησών μας για την αναβάθμιση του χώρου μας και αξιοποίηση των πλουτοπαραγωγικών του πηγών.

- Ο θεματοφύλακας της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

ΤΣΑΝΤΗΛΑΣ ΗΛΙΑΣ ΑΜΑΡΑΝΤΟΣ

Γεννήθηκε το 1940. Άγαμος. Ασχολείται με την Μελισσοκομία. Εκλέγεται για πρώτη φορά. Υπηρετεί αρκετά χρόνια την Τοπική Αυτοδιοίκηση σαν Κοινοτικός Σύμβουλος.

ΖΑΡΚΑΔΑΣ ΒΑΙΟΣ ΚΕΡΑΣΙΑ

Γεννήθηκε το 1953. Παντρεμένος. Έχει δύο αγόρια. Γεωργός. Φιλοδοξία του η έγκριση μετατόπισης της Κοινότητας.

ΚΑΡΑΛΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΔΑΦΝΟΣΦΛΙΑ

Γεννήθηκε το 1945, έγγαμος πατέρας δύο τέκνων. Γεωργός. Εκλέγεται για δεύτερη τετραετία.

ΒΑΣΙΛΑΚΟΣ ΘΩΜΑΣ ΦΥΛΑΚΤΗ

Γεννήθηκε το 1941. Παντρεμένος και πατέρας δύο παιδιών. Απόφοιτος Γυμνασίου. Χειριστής Μηχανμάτων. Από αγάπη προς το χωριό του εγκατέλειψε την Αθήνα όπου διέμενε και ασχολείται για πρώτη φορά με τα κοινοτικά.

ΜΠΟΡΛΑΣ ΗΛΙΑΣ ΚΑΣΤΑΝΙΑ

Από τους νεότερους προέδρους σπή χώρα μα. Γεννήθηκε το 1960. Ανύπαντρος. Πτυχιούχος Παιδαγωγικής Ακαδημίας.

ΝΤΩΒΟΛΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΙΤΣΑ

Διατρεί έκθεση επίπλων στην Καρδίτσα. Έγγαμος. Πρώτη φορά εκλέγεται.

ΣΗΜ: Στο επόμενο φύλλο θα συνεχιστεί η παρουσίαση των κοινοταρχών.

ΔΗΜΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΡΥΟΝΕΡΙ

Γεννήθηκε το 1938. Πατέρας δύο παιδιών. Εκλέγεται για τρίτη συνεχή τετραετία. Τεράστια η προσφορά του στην επίλυση των προβλημάτων της Κοινότητας Κρυονερίου.

ΕΣΤΕΙΛΕΣ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΟΥ;

Η συνδρομή δεν καλύπτει το κόστος της ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ, απλώς ενισχύει την προσπάθεια ενημέρωσης των συμπατριωτών μας.

Δάνειο 2,5 εκατ. δρχ. στο Καλλιθέρο

Από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων εγκρίθηκε η χορήγηση τοκοχρεωλυτικού δανείου ύψους 2.500.000 δρχ. στην Κοινότητα Καλλιθέρου για την εκτέλεση έργων οδοποιίας.

Ίδρυση-Στόχοι-Απολογισμός ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΩΝ ΧΩΡΙΩΝ Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Η Ένωση Αγραφιωτικών Χωριών δημιουργήθηκε από την ανάγκη ύπαρξης ενός Μαζικού και Δυναμικού Όργανου για την προώθηση των προβλημάτων των χωριών της όρεινης περιοχής του Ν. Καρδίτσας των ιστορικών Αγράφων.

Από αρκετά χρόνια έγινε σ' όλους αντιληπτό ότι για να στρέψει η πολιτεία το ενδιαφέρον της και στα χωριά μας, χρειαζόταν να της θυμίζουμε ότι στ' Αγραφα υπάρχουν ακόμα άνθρωποι.

Οι πρώτες συντονισμένες ενέργειες άρχισαν το 1980 από εκπροσώπους φορέων μέχρι που φτάσαμε στη σημαντική συνάντηση της 7 Μαρτίου 1982 στη Λαϊκή Βιβλιοθήκη Καρδίτσας. Ήταν η πρώτη φορά που Αγραφιωτικοί φορείς πρόβαλλαν ενωμένοι τα προβλήματά τους.

Η ιδέα για τη δημιουργία ενιαίου όργανου ζυμώθηκε το 82 κ' 83 στους φορείς των χωριών μας και τέλος του 83 άρχισαν οι διαδικασίες για την διοργάνωση του Α' ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ που πραγματοποιήθηκε στις 18 και 19 Αυγούστου στην κοινότητα Αμαράντου. Το Α' Συνέδριο αποτελεί το σημαντικότερο σημείο αναφοράς των Αγραφιωτικών φορέων και δρομολόγησε τις εξελίξεις στο Αγραφιωτικό Μαζικό κίνημα.

Από το Συνέδριο δημιουργήθηκε η Ένωση Αγραφιωτικών Χωριών με ιδρυτικά μέλη τις κοινότητες των τ. Δήμων Ιτάμου και Δολόπων σε πρώτη φάση και στη συνέχεια τις κοινότητες και φορείς των τ. Δήμων Νεβρόπολης και Μενελαϊδος. Στο καταστατικό λειτουργίας που εγκρίθηκε το 1985 διατυπώθηκαν και οι στόχοι της Ένωσης.

Από τη Γενική Συνέλευση των εκπροσώπων εκλέγεται 11μελής Συντονιστική Επιτροπή για δύο χρόνια.

Στο διάστημα λειτουργίας της η Ένωση έκανε αισθητή την παρουσία της προς κάθε κατεύθυνση (Κυβέρνηση, Κόμματα, Τηλεόραση, Τύπο) προωθώντας τους στόχους μας.

Σημαντικό θεωρούμε την έκδοση της διμηνιαίας εφημερίδας «ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΗ ΦΩΝΗ» που κυκλοφορεί σε 6.000 φύλλα και φιλοδοξία μας είναι να φτάνει σε κάθε Αγραφιωτή όπου και αν βρίσκεται.

Το 1985 διοργανώθηκε στην Ι.Μ. ΠΕΤΡΑΣ στο ΠΡΩΤΟ ΑΝΤΑΜΩΜΑ ΤΩΝ ΑΓΡΑΦΙΩΤΩΝ όπου έδωσαν το παρόν περισσότεροι από 5.000 Αγραφιώτες. Στις 9 και 10 Αυγούστου πραγματοποιήθηκε στην Κοινότητα Καστανιάς με τεράστια επιτυχία το Β' ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΑΓΡΑΦΙΩΤΩΝ (9,10/8/86) στο οποίο επαναδιατυπώθηκε για μία ακόμη φορά η απόφαση όλων να αγωνιστούν για την επίλυση των προβλημάτων της περιοχής.

Η παρουσία στο Συνέδριο του Υπουργού Εσωτερικών κ. Θανάση Τσούρα, του Γ. Γραμ. του ΚΚΕ κ. Χαρίλαου Φλωράκη, Νομαρχών, Βουλευτών, και φορέων καταξίωσε την Ένωση Αγραφιωτικών Χωριών και αναπτέρωσε τις ελπίδες μας, ότι επίτελους η πολιτεία έστρεψε το

ενδιαφέρον της και στ' Αγραφα.

Στο διάστημα λειτουργίας της Ένωσης, διοργανώθηκαν και σωρεία άλλων εκδηλώσεων και αναπτύχθηκαν πρωτοβουλίες όπως: ΣΥΝΕΣΤΙΑΣΕΙΣ, όμιλίες, ΒΡΑΔΙΑ ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ, Έκδοση κασέτας με παραδοσιακά Αγραφιωτικά Τραγούδια, Λειτουργία του ΛΑΪΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΓΡΑΦΩΝ, φωτογράφιση και προγραμματισμός ΕΚΔΟΣΗΣ ΛΕΥΚΩΜΑΤΟΣ με τα ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΩΝ ΑΓΡΑΦΩΝ, ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΡΑΛΛΥ ΑΓΡΑΦΩΝ μέσα στο 1987, δεκάδες δημοσιεύματα στο Τοπικό και Αθηναϊκό Τύπο, Ρεπορτάζ στο Ραδιόφωνο και Τηλεόραση για την προβολή των θεμάτων των Αγράφων.

Ερωτήσεις για ψηφισή νόμων (Λίμνη Πλαστήρα) στη Βουλή, έπισκέψεις σε Υπουργεία και Οργανισμούς το 1986 και 87 με θετικά αποτελέσματα (χρηματοδοτήσεις-θεσμικά)

Αναπτύχθηκε συνεργασία με όλους τους φορείς του νομού. (Εργατικό Κέντρο, Ε.Γ.Σ.Κ., Ε.Β.Ε., Σύλλογο Αργιθεατών κλπ.).

Συνοψίζοντας μπορούμε να πούμε ότι η ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΩΝ ΧΩΡΙΩΝ συνέβαλλε ουσιαστικά και έπαιξε καθοριστικό ρόλο στα παρακάτω κύρια θέματα:

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΟΔΙΚΩΝ ΑΡΤΗΡΙΩΝ (Καρδίτσα, Αγρίνιο - Μητρόπολη, Μορφοβούνι) ΧΡΟΝΙΑ ΔΡΟΜΩΝ 1985, 1986 και 1987.

Σύνταξη και προώθηση της Μελέτης για την Τουριστική Αξιοποίηση της Λίμνης Πλαστήρα. Προβολή του θέματος των δασικών τοιφλικιών, συγκρότηση Επιτροπής για την αξιοποίηση του Δασικού πλούτου.

Προστασία και προβολή των μνημείων Πολιτισμού της περιοχής. Αύξηση χρηματοδοτήσεων για έργα υποδομής στις κοινότητες.

ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ της Πολιτείας για τ' Αγραφα.

Έγινε συνείδηση σ' όλους τους Αγραφιώτες, ότι μόνον ενωμένοι και με συνεχή αγώνα μπορούμε να προωθούμε τα προβλήματά μας.

Πρόβαλλε σε κάθε κατεύθυνση το σύνολο των θεμάτων των Αγράφων. Οι πετύχαμε μέχρι σήμερα οφείλεται στη ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ-ΕΝΟΤΗΤΑ -ΑΓΩΝΑ, όλων των Κοινοταρχών, Εκπροσώπων Φορέων και του Λαού.

Πιστεύουμε άπολυτα ότι τ' Αγραφα μπορούν να αναπτυχθούν ΑΥΤΟΔΥΝΑΜΑ, αξιοποιώντας τους πλουτοπαραγωγικούς πόρους της περιοχής.

ΑΓΩΝΙΖΟΜΑΣΤΕ ΓΙΑ:

1. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΔΑΣΙΚΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ-ΙΔΡΥΣΗ ΞΥΛΟΥΡΓΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ-ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗ ΤΩΝ ΔΑΣΙΚΩΝ ΤΣΙΦΛΙΚΙΩΝ.

2. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ ΚΑΙ ΑΓΡΑΦΩΝ.

3. ΟΔΟΠΟΙΪΑ: ΚΑΡΔΙΤΣΑ-ΑΓΡΙΝΙΟ, ΚΥΚΛΩΜΑ ΤΑΥΡΩΠΟΥ.

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΕΝΩΣΗΣ ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΩΝ ΧΩΡΙΩΝ

Πραγματοποιήθηκε στις 30 Μαρτίου η γενική συνέλευση της Ένωσης Αγραφιωτικών χωριών. Πήραν μέρος Πρόεδροι Κοινοτήτων και εκπρόσωποι εκπολιτιστικών συλλόγων συνεταιρισμών.

Ο Πρόεδρος της απερχόμενης Σ.Ε. κ. Βασιλίας Τσαντήλας έκανε απολογισμό του έργου της απερχόμενης Διοίκησης.

Αναφέρθηκε στο ιστορικό της ίδρυσης της Ένωσης, στην έκδοση της Αγραφιωτικής φωνής σε 6.000 φύλλα, που στέλνεται σ' όλα τα αγραφιωτικά χωριά και σ' όλους τους ξενιτεμένους. Στο Β συνέδριο Αγραφιωτικών χωριών (Καστανιά, 9-10/8-86).

Συνεστίασεις και βραδία Δημοτικού τραγουδιού. Έκανε παραστάσεις στις υπηρεσίες της Νομαρχίας και τ' Υπουργεία, για την χρηματοδότηση των οδικών αρτηριών Καρδίτσας-Αγρινίου, Καρδίτσας-Λ. Πλαστήρα, για την Τουριστική αξιοποίηση της Λίμνης Πλαστήρα, για την αξιοποίηση του δασικού πλούτου των Αγράφων, για την προστασία και προβολή των μνημείων πολιτισμού και γενικά εύαισθητοποίησε την πολιτεία για τ' Αγραφα.

Ο Λάμπρος Γριβέλλας ζήτησε τη βοήθεια όλων για την ποιοτική αναβάθμιση της Αγραφιωτικής φωνής.

Ο Απ. Αντωνίου ως ταμίας, ενημέρωσε τους συνέδρους για τα οικονομικά της Ένωσης. Διάφοροι σύνεδροι έκαναν τοποθετήσεις και ενέκριναν ομόφωνα τα πεπραγμένα. Ζήτησαν να επιδιωχθεί:

1. Τα Αγραφα να αποτελέσουν έπαρξια και να εκπροσωπούνται στο Νομ. Συμβούλιο με σύμβουλο εκλεγμένο από Αγραφιώτες.

2. Να δραστηριοποιηθεί το Λαϊκό Πανεπιστήμιο Αγράφων με όμιλίες στα χωριά.

3. Να γίνει συμπόσιο πολιτικών-τεχνοκρατών και άλλων φορέων για την αξιοποίηση της Λίμνης Πλαστήρα.

4. Στα Καραϊσκάκια να μετασχηματιστούν οι Εκπ. Σύλλογοι παρουσιάζοντας πρόγραμμα μίας βραδιάς με χορούς και τραγούδια.

5. Βοήθεια στο Ράλλυ-Αγράφων, που οργανώνει η λέσχη αυτοκινήτων.

6. Να γίνει το καλοκαίρι το Αντάμωμα των Αγραφιωτών σε

χώρο γύρω από τη λίμνη Πλαστήρα.

7. Δραστηριοποίηση για την απαλλοτρίωση των τοιφλικιών.

Εκλέχτηκαν ομόφωνα για τη νέα συντονιστική επιτροπή οι: Γ. Ντολκέρας, Στ. Θεολόγης, Θ. Βασιλάκος, Η. Μπόρλας, Σ. Κοντοστεργίος, Α. Αντωνίου, Η. Μούστος, Χρ. Στύλας, Σ. Σκαμπαρδώνης, Σ. Μαλάμης και Β. Τσαντήλας.

Αναπληρωματικά μέλη: Γ. Ζαγορίτης, Β. Ζαρκάδας, Β. Νικολάου.

Υπεύθυνοι: Αθλητικών Μ. Γιαννέλος, Ανάπτυξης: Α. Φίλιππου, Αγραφιωτική Φωνής: Γριβέλλας, Πολιτιστικών: Ζαχαρόπουλος.

Εξελεγκτική Επιτροπή: Απ. Γραββάνης, Π. Δημητρίου, Ν. Τσέτσας. Στη συνέλευση επεκράτησε απόλυτα ενωτικό και συναδελφικό πνεύμα και θέληση να εργαστούν όλοι για την ανάπτυξη της περιοχής των Αγράφων και του νομού μας.

Σημειώματα

ΠΩΣ ΘΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΘΕΙ Η ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

Η επιστράτευση ελικοπτέρων του στρατού για ρίψεις εφοδίων, φαρμάκων και ζωοτροφών σε αποκλεισμένα χωριά και ποιμνιοστάσια, δεν αποτελεί την ενδεδειγμένη λύση στο πρόβλημα διαβίωσης που αντιμετωπίζουν οι κτηνοτρόφοι.

Απαιτούνται άλλα μέτρα πιο θετικά και αποδοτικά. Και πρώτα απ' όλα χρειάζονται αποθήκες ζωοτροφών σε θέσεις «κλειδιά» ώστε να εξυπηρετούνται καλύτερα οι κτηνοτρόφοι κάθε περιοχής.

Ένας άλλος στόχος των αρμοδίων υπηρεσιών και των Συνεταιρισμών πρέπει να είναι η κατασκευή αγροτικών δρόμων, προς τις οργανωμένες κτηνοτροφικές μονάδες και τα ποιμνιοστάσια.

Μόνο με την υλοποίηση των παραπάνω προτάσεων θα αποφευχθεί η συρρίκνωση της κτηνοτροφίας και θα προστατευθούν τα 50.000 γιδοπρόβατα που υπάρχουν αυτή τη στιγμή στην Αργιθέα και τα Αγραφα.

ΑΣΤΟΧΗ ΑΠΟΦΑΣΗ

Αστοχη και άδικη είναι η κυβερνητική απόφαση για τους πληγέντες από θεομηνίες, αρρώστιες και άλλες αιτίες κτηνοτρόφους.

Και λέμε άδικη γιατί, σύμφωνα με την ανωτέρω απόφαση που υπογράφουν τρεις ύπουργοι (!), αποζημίωση χορηγείται μόνο στις κτηνοτροφικές μονάδες που χάνουν το 25% του ζωικού τους κεφαλαίου. Σε κτηνοτρόφους που το ποσοστό ζημιάς είναι χαμηλότερο δεν δίνεται δραχμή.

Άληθεια, γιατί αυτή η άνιση μεταχείριση, τη στιγμή που η κυβέρνηση αγωνίζεται για την ανάπτυξη της χειμαζόμενης σήμερα κτηνοτροφίας μας.

Ποιοί λόγοι οδήγησαν τους τρεις ύπουργούς σε μία τέτοια απόφαση που αποτελεί πλήγμα για τους κτηνοτρόφους; Έτσι λοιπόν θα αύξησουμε την ντόπια παραγωγή και θα γλυτώσουμε τα 200 δισ. που διαθέτει κάθε χρόνο η χώρα μας σε «οκληρό» συνάλλαγμα για την εισαγωγή κρεάτων.

4. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ.

5. ΝΑ ΞΑΝΑΖΩΝΤΑΝΕΨΟΥΝ ΤΑ ΧΩΡΙΑ ΜΑΣ.

Η παραπέρα πορεία του Αγραφιωτικού Μαζικού Κινήματος θα εξαρτηθεί από την συνεχή παρέμβαση των φορέων των Αγράφων προς τα κέντρα λήψης αποφάσεων για την προώθηση των προβλημάτων της περιοχής. Η Μαζικότητα, η Ενότητα, ο Αγώνας, ο Δημοκρατικός Προγραμματισμός, η επιμονή ή συσπείρωση όλων των δυνάμεων, η αξιοποίηση όλων των στοιχείων της περιοχής μας είναι τα χαρακτηριστικά που θα συμβάλλουν στην υλοποίηση των στόχων μας.

ΑΓΡΑΦΙΩΤΕΣ ΔΕΝ ΜΑΣ ΧΩΡΙΖΕΙ ΤΙΠΟΤΑ, ΟΛΑ ΜΑΣ ΕΝΩΝΟΥΝ

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Επιστολή της 7ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων

Για την έκδοση φωτογραφικού λευκώματος των θρησκευτικών μνημείων των Αγράφων

Σχετικά με έγγραφό σας, το οποίο μας κοινοποιήθηκε από το Γραφείο του Ειδικού Γραμματέα του ΥΠΠΟ, με το υπ' αριθμ. 934/10.2.87 έγγραφο, θα θέλαμε αρχικά να σας συγχαρούμε, πρώτον για το μοναδικό ενδιαφέρον που επιδεικνύετε για την διάσωση και προβολή της πολιτιστικής σας κληρονομιάς, και επακόλουθα για την πολυποικίλη συμβολή σας στο έργο της Υπηρεσίας μας, που έχει ταυτόσημο στόχο. Πιστεύουμε ότι η σχεδιαζόμενη έκδοση φωτογραφικού λευκώματος θα βοηθήσει σημαντικά στην προσπάθειά μας, διότι τα εκκλησιαστικά μνημεία των Αγράφων είναι πολύ σημαντικά και πολλά από αυτά σχεδόν άγνωστα, ακόμη και στους

ειδικούς.

Είμαστε πρόθυμοι να συνεργασθούμε μαζί σας στην συγγραφή των κειμένων και να παραχωρήσουμε τις φωτογραφίες που διατίθενται στο φωτογραφικό μας αρχείο.

Παρακαλείται το Υπουργείο Πολιτισμού, στο οποίο κοινοποιείται το παρόν, να εξετάσει τις δυνατότητες χρηματοδότησης της έκδοσης. Τέλος, προτείνουμε να διατίθενται τα έσοδα από τις πωλήσεις του λευκώματος για την συνδρομή των εργασιών συντηρήσεως των μνημείων.

Η προϊστάμενη
κ.ά.ά.

ΡΟΥΛΑ ΣΔΡΟΛΙΑ
Αρχαιολόγος

Αγραφα-Εύρυτανίας 20-3-87

Αγαπητοί εκδότες
«Αγραφιώτικης Φωνής»

Σας γράφω από τα Εύρυτανικά Αγραφα, απ' το χωριό και το Σχολείο που πήρα τα πρώτα φώτα της ζωής μου, τη Υπηρετώ σαν δάσκαλος, στο χωριό που γεννήθηκα. Στ' χωριό απ' το ποίο βαζαμε 5 ώρες, να πιάσουμε αυτόκινητο για να πάμε στο Καρπενήσι, να φοιτήσουμε στο Γυμνάσιο....Ακουσα, έμαθα για την εφημερίδα σας και θέλω να την παίρνω. Θα την περιμένω!....

Με εκτίμηση
ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Δάσκαλος
Αγραφα-Εύρυτανίας
Τ.Κ. 360.73

Πρός την Εφημερίδα

«ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΗ ΦΩΝΗ»

Ο Ραχουλιώτης φίλος μου Γιάννης Κατσιούλας μου έδωσε και διάβασα μερικά από τα πολυσέλιδα εκλεκτά φύλλα της εφημερίδας (1985, 1986) και όμολογώ ότι η προσφορά στην περιοχή που καλύπτει είναι σημαντική.

Προβάλλει τα καυτά προβλήματα που απασχολούν τα χωριά της περιοχής αυτής των Αγράφων, σχολιάζει γεγονότα, περιέχει πλούσια είδησιογραφία, συντονίζει προσπάθειες παραγόντων της περιοχής για επιτεύγματα και γενικά είναι το καθοδηγητικό όργανο και το άγρυπ-

νο μάτι των κατοίκων της περιοχής. Υποδειχνει τρόπους για επίλυση θεμάτων που χρονίζουν, αξιολογεί έργα προτεραιότητας για την ανάπτυξη της περιοχής και προβάλλει τις ανάγκες των κατοίκων για παιδεία, υγεία και πρόνοια.

Ασχολείται, επίσης, με θέματα λαογραφικά και ιστορικά του τόπου και αναπτύσσει πνευματική και πολιτιστική δραστηριότητα στην περιοχή γενικά και ειδικότερα σε κάθε χωριό.

Γενικά η εφημερίδα είναι μία δυνατή φωνή που αναγκάζει τους αρμόδιους να την προσέχουν και να μελετούν με ενδιαφέρον τα προβλήματα της περιοχής.

Πολύ έπαινετη προσπάθεια η έκδοσή της και γι' αυτό, πιστεύω, θα κρατηθεί στο μέλλον, γιατί θα τη διατηρήσουν οι κάτοικοι με την αγάπη τους.

Αν κάποια βιβλιοθήκη απ' τα χωριά της περιοχής έχει ανάγκη να εμπλουτισθεί με βιβλία, θα είμαι στη διάθεσή της να προσφέρω ό,τι μπορώ.

Με την εκτίμησή μου
ΓΙΩΡΓΟΣ ΧΑΣΙΑΚΟΣ
Συγγραφέας-Λαογράφος

Δωρεές
στο Μορφωτικό
Σύλλογο Ραχούλας

1. Ο συνταξιούχος δάσκαλος κ. Κώστας Α. Ντινος πρόσφερε το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) για τις ανάγκες του Συλλόγου.

2. Η κ. Αικατερίνη χήρα Θωμά Γρυμπογιάννη πρόσφερε το ποσό των πέντε χιλιάδων δραχμών (5.000) για τον ίδιο σκοπό.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου τους ευχαριστεί.

ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

ΑΠΑΘΕΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΟ ΘΑΝΑΤΟ

Γράφει ο Γιώργος Χασιακός

Τα παλιά χρόνια στα όρεινά χωριά, η ζωή των κατοίκων, ήταν γεμάτη στερήσεις κι ανέχεια. Περνούσαν όμως ζωή φυσική και είχαν την υγεία τους. Σπάνια τους επισκεπτόταν γιατρός. Αν αρρώσταινε κανένας νέος ή νέα, εφερναν καμιά φορά γιατρό, όταν ο αρρωστός έφτανε στο «άμην».

— Έφριαν του γιατρού για του πιδί τ' Γιαννακούλα. Είν βαριά αρρουστου και ώρα τ' ν θά πιθάν.

Η παρουσία του γιατρού στο χωριό προξενούσε φόβο και προμηνούσε θάνατο. Αν ο αρρωστός ήταν περασμένης ηλικίας, ούτε συζήτηση γινόταν για γιατρό. Πώς μπορούσαν οι χωρικοί να βρουν χρήματα για τη βίζιτα, αφού δέν είχαν ούτε ψωμί να φάνε;

Σάν αρρώσταινε κάποιος γέρος, διέδιδαν σ' όλο το χωριό από στόμα σε στόμα, πώς είναι «τ' μουθάντους». Οι άλλοι συντοπίτες, κυρίως οι γέροι, είχαν υποχρέωση να περάσουν να τον δούν, προτού αναχωρήσει για τον άλλο κόσμο, τον αιώνιο, και να τον αποχαιρετίσουν. Ο αρρωστός καρτερικά και με απάθεια δεχόταν τους επισκέπτες και κουβέντιαζε μαζί τους, αν είχε κάποια δύναμη ακόμη.

— Γιρου - Γιάνν - τι κάν'ς; Θα μάς φύβ'ς κι συ; Ηρθα να σχουριθούμι.

— Άς είσι καλά, Πανώρια, πουρθεις, να μι ιδεις. Σχουριμέν' νάσι κι καλή ανάταμους...

— Νά π'ς χιρπίσματα κι στού γ'ρου μ', του μακαρίτ', ικ'ε π' θ' π'ας. Τ' ακούς;

— Μιτ'α χαράς!

Και συνεχίζεται ο αποχαιρετισμός δυό -τρεις και περισσότερες ημέρες, «όσοι να παραδώκ' του πνεύμα ού αρρουστους».

Τό σπιτι είναι πάντα άνοιχτό και

μπαινοβγαίνουν οι χωριανοί.

— Καλ' σπέρα σας. Τι κάν'ς γιρου - Μητρου, φεύγ'ς κι συ, να πάς με τ'ς άλλ'νους; Πάρι δύο μήλα, να δώκ'ς στού πιδί μ', ικ'ε π' θά πάς. Θα πιριμέν' χαμπέρια να τ' πάς.

— Μιτ'α χαράς, Δήμινα, θά τ'α πάου!

Οι άνθρωποι του σπιτιού θλιμένοι, που χάνουν τον άνθρωπό τους άπ' ώρα σε ώρα, κάνουν τις ανάλογες ετοιμασίες με στωικότητα. Καρφώνουν ξύλα κι ετοιμάζουν το «ξυλοκρέββατο» για το λείψανο, προετοιμάζουν το μέρος, όπου θ' άνοιξουν το λακκο για το νεκρό και ό,τι άλλο σχετικό θά χρειαστεί στο τελευταίο χρέος.

Κάποιος άπ' όλους, που γνωιάζεται περισσότερο για τον ετοιμοθάνατο νερό προτείνει να τον πάνε στο νοσοκομείο, ή να φέρουν γιατρό αλλά παίρνει την άρνητική άπάντηση του γέρου.

— Παπουλ' θέλ'ς να σι πα'μι στού νοσουκουμειού ή να φέρουμι γιατρό;

— Όχ', δέν χρειάζι τιπούτα, ήρθι ή ώρα μ' να φύβ'γου. Δέν έχου τιπούτα...

— Θέλ'ς άφήκ'ς καμιά παραγγιλιά;

— Δέ θέλου τιπούτα, νάχι τ'ν εύχη μ'!

Αλήθεια πόση απάθεια υπαρχει μπροστά στο θάνατο. Με πόση φυσικότητα αντιμετωπίζει κάθε γέρος του χωριού τις τελευταίες στιγμές της ζωής! Πόσο φιλοσοφικά δέχεται το αναπόφευχτο και άς μη γνωρίζει από φιλοσοφία. Σ' όλη του τη ζωή σπούδασε φιλοσοφία, μέσα στις στερήσεις και στη χαμοζωή, ακολουθώντας το νόμο του Θεού, για να περάσει στην αιωνιότητα, καθарός και με ήσυχη συνείδηση, όπως τουλάχιστο πιστεύει.

Γ.Χ.

ΤΑ ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΑ
ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Αδιαχώρητο δημιούργησαν οι Αγραφιώτες και οι φίλοι του δημοτικού τραγουδιού, στην αίθουσα του Δημοτικού Κινηματοθέατρου τη Δευτέρα το βράδυ όπου η Ένωση Αγραφιώτικων χωριών διοργάνωσε την 2η ΒΡΑΔΙΑ ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ.

Αγραφιώτες μουσικοί (έπαγγελματίες και έρασιτέχνες) για δύο ολοκληρες ώρες παρουσίασαν αυθεντικά δημοτικά τραγούδια των Αγράφων.

Τους παρευρισκόμενους καλωσόρισε εκ μέρους της Ένωσης ο κ. Λάμπρος Γριβέλας και το πρόγραμμα παρουσίασε η μαθήτρια Φούλα Κρικέλη.

Όλοι οι μουσικοί που συμμετείχαν άφιλοκερδώς στην εκδήλωση έδωσαν τον καλύτερο εαυτό τους σκορπώντας ένθουσιασμό και καταχειροκροτούμενοι από το κοινό.

Ήταν μία εκδήλωση κατά γενική όμολογία επιτυχημένη που εγγράφεται στο ενεργητικό της Ένωσης Αγραφιώτικων χωριών.

Στην εκδήλωση συμμετείχαν οι μουσικοί: Τζιαχρής Απ., Βασιλάκης Κώστας, Κουμπάρελος Ταξ. και Γκιουλέκας Πετ. (κλαρίνο), Αποστολακούλης Ηλίας και Γεωργίου Βασ. (βιολί).

Θεοχάρης Φωτ. και Τσιτρας Αντ. (κιθάρα), Κάμπας Απ. (ντέφι), Αργυράκης Ηλίας (φλογέρα).

Τραγούδησαν οι: Μαλαμίση Ελευθερία, Γιαννόπουλος Γιάννης, Ελευθερίου Γιώργος, Κρεμμύδας Κώστας, Ζυγούρης Ηλίας, Κοντοστεργίος Σωτήρης, Αποστολακούλης Στέφανος, Σούφλας Γιώργος, Κίσας Λάμπρος και οι άδελφοί Διαμαντή, Σωτήρης και Παναγιώτης. Χόρεψε ο Μπάρμπα Τάκος - Κάμπας.

Προβολή διαφανειών των Αγράφων (Λίμνη Πλαστήρα) έγινε από τον κ. Ηλία Παγανό.

Τό στούντιο ΡΑΔΕΛ κινηματογράφησε όλη την εκδήλωση και όσοι ενδιαφέρονται για την βιντεοκασέτα να άπευθύνονται στο τηλ.: 25.331.

ΧΙΟΝΙΑΣ - ΦΟΝΙΑΣ

«...Τό Γιάννη τό Νυφιώτη και τόν Αργύρη τής μυλωνούς, τούς έκλεισε τό χιόνι άπαν' στό Κάστρο, τ' μ' πέρα μεριά, στό Στιβωτό τόν άνήφορο, τ' άκούσατε;

Ούτως όμιλήσε ό παπα-Φραγκούλης ό Σακελλάριος...» (Από τόν «Χριστό στό Κάστρο» τού Αλεξάνδρου Παπαδιαμάντη).

Τά Χριστουγεννιάτικα διηγήματα τού Παπαδιαμάντη, στόν καιρό του-τέλη του περασμένου αιώνα-τιρόσφεραν στους Αθηναίους μιá ρομαντική εικόνα τού χειμώνα, ποθητή και άπόμακρη. Ιστορίες γιά χιόνια, γιά βοσκούς πού άποκλείονται με τά κοπάδια τους και τά παρόμοια, ήταν τόσο μακρινά γι' αυτούς. Στήν Αθήνα έβλεπαν και δέν έβλεπαν λίγες νιφάδες χιονιού.

Αν τύχαινε νά διαβάσουν στις μέρες μας τό «Χριστό στό Κάστρο», σίγουρα θ' αναφωνούσαν:

- Μωρέ, τί μάς λές; Εδώ άποκλεισθήκε όλόκληρη ή Θεσσαλία και ή Στερεά, πόλεις και χωριά, μεχρι και συνοικίες τής Αθήνας, άκίνητοποιήθηκαν τρένα, αυτοκίνητα, τά πάντα, κι εσύ μάς γράφεις γιά τό Γιάννη και τόν Αργύρη, πού άποκλεισθήκαν στό κατσάβραχα τής Σκιάθου;

Πραγματικά, θέλετε τό κλίμα θέλετε τά τελευταία χρόνια ό καιρός μάς είχε συνηθίσει σέ σχετικά ελαφριούς χειμώνες, γεγονός πάντως είναι ότι τό φετινό χειμώνα κανένας δέν τόν περιμενε.

Και καλά τό Γενάρη, μεσοχειμώνα είναι, και χιόνια θά πέσουν και κρύο θά κάνει. Αλλά τό Μάρτη, όλον τόν Μάρτη, χιόνια άπαντώ, ν' ακούς ένα μέτρο στό πεδινά, δύο και τρία μέτρα στό όρεινά και νά σου πιάνεται ή ψυχή. Κι εκείνο τό κρύο, πού ξανακούστηκε στόν τόπο μας 10 και 15 βαθμοί υπό τό μηδέν;

Όλοι βέβαια πληρώνουν τά... σπασμένα τού φετινού χειμώνα, περισσότερο όμως άπ' όλους τά όρεινά χωριά τών Αγράφων και τής Αργιθέας.

Η κτηνοτροφία καταστράφηκε. Ανοιξη πλησίαζε και όσο να ναι ζωτροφές πού άπόμειναν ήταν λιγοστές. Τι νά σου κάνουν και οι ρίψεις άπό τά έλικόπτερα. Μπάλωσαν βέβαια τήν κατάσταση, αλλά δέν είναι λύση. Επειτα ήταν και τό φοβερό κρύο πού σκότωνα τά ζώα. Ας αφήσουμε ότι πολλά μαντριά δέν άντεξαν τό βάρος τού χιονιού και πέφτοντας σκότωσαν πολλά ζώα.

Από τήν άλλη μεριά, ή βαρυχειμωνιά κατάστρεψε όλoσδιόλου τις δένδροκαλλιέργειες. Τις τελευταίες δεκαετίες, στό χαμηλότερα χωριά τών Αγράφων φυτεύτηκαν χιλιάδες ελαιόδένδρα, πού είχαν ήδη άρχισει ν' άποδίδουν καρπό. Οι άνθρωποι, άν όχι τίποτα περισσότερο, ύπολόγιζαν στις έλιές και τό λαδάκι τής χρονιάς.

Τι άπογοήτευση όμως! Τόσο κόποι, τόσα έξοδα, τόσες ελπίδες πήγαν στράφι.

Η καταστροφή, όπως φάνηκε τις τελευταίες μέρες, είναι όλoκληρωτική. Ας ελπίσουμε ότι θά πάρουν κάποια άποζημίωση, γιά νά

Ξαναρχίσουν. Τι άλλο νά γίνει; Μπορείς νά τά βάλεις με τά στοιχεία τής φύσης;

Φτου, κι άπ' τήν άρχή, πατριώτες.

ΑΓΡΑΦΙΩΤΗΣ

Εύχόμαστε

σ' όλους

ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ

Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΤΑ ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΙΑ ΠΕΣΤΡΟΦΑΣ ΣΤΟΝ ΜΠΕΛΟΚΟΜΥΤΗ

Πάνω άπό μία δεκαετία λειτουργούν τά ιχθυοτροφεία πέστροφας στό ρέμα Κερεντάν στού Μπελοκομύτη. Είναι ιδιοκτησία τού Γιάννη Συργκάνη, Προέδρου τής Κοινότητας και τού ξαδέλφου του Γιάννη Ε. Συργκάνη.

Τά ιχθυοτροφεία είναι μικρής δυναμικότητας 500-1000 κιλών τό καθένα, αλλά παράγουν νοστιμότητα πέστροφα, ισάξια σέ νοστιμάδα με τις παλιές πέστροφες τού Καρυσιώτη. Τό καλοκαίρι όλα τά χωριά τής γύρω περιοχής προμηθεύονται πέστροφες άπό τά μπελοκομιώτικα ιχθυοτροφεία.

Φέτος ή βαρυχειμωνιά τού Μάρτη έπληξε και τά ιχθυοτροφεία. Γιά πρώτη φορά πάγωσε τό νερό τού ρεύματος και έτσι όλη σχεδόν ή παραγωγή καταστράφηκε. Μικρές ποσότητες κατόρθωσαν νά έπιζήσουν.

Όσοι δέν έχουν δοκιμάσει τή νοστιμάδα τής άγραφιώτικης πέστροφας άς άνεβούν στό Μπελοκομύτη στό κατάστημα Γ. Συργκάνη νά δοκιμάσουν τηγανισμένη πέστροφα με βούτυρο και δέν θά μετανιώσουν γιά τήν διαδρομή.

ΦΙΛΟΙ ΑΓΡΑΦΙΩΤΕΣ

Όπου κι' άν βρίσκεσθε βρείτε έναν τρόπο νά μάς βοηθήσετε νά πλουτίσουμε τή βιβλιοθήκη τής Ένωσης, με βιβλία.

Η ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Η παραφυματίωση τών προβάτων & γιδιών

Η παραφυματίωση είναι μιá χρόνια μεταδοτική άρρώστια πού προσβάλλει πρόβατα και γίδια, άνεξάρτητα άπό φυλή και γένος, πού έχουν περάσει συνήθως τήν ηλικία τού ενός έτους.

Η έξάπλωση τής άρρώστιας τά τελευταία χρόνια πήρε μεγάλες διαστάσεις και άρχισε νά προβληματίζει σοβαρά και τούς κτηνοτρόφους τού Νομού μας, όπου, μέχρι σήμερα, έχει διαπιστωθεί ή άρρώστια σέ αρκετά κοπάδια, τά περισσότερα άπ' τά όποια βρίσκονται σέ χωριά τής περιοχής τών Αγράφων. Είναι σίγουρο πώς άν ή έρευνα γενικευθεί θά βρεθεί πολύ μεγαλύτερος αριθμός μολυσμένων κοπαδιών σέ όλα τά διαμερίσματα τού Νομού.

Τό αίτιο πού προκαλεί τήν άρρώστια είναι ένα μικρόβιο πού οι επιστήμονες τό όνόμασαν μυκοβακτήριο τής παραφυματίωσης. Στά μολυσμένα ζώα τό μικρόβιο βρίσκεται στό βλεννογόνο τού έντέρου, στό έσωτερικό δηλαδή στρώμα τού τοιχώματος τού έντέρου και διασπείρεται στό έξωτερικό περιβάλλον με τά κόπρανα, μολύνοντας έτσι, τούς βοσκότοπους, τά νερά και τούς χώρους πού σταυλίζονται τά ζώα. Τά γερά γιδοπρόβατα μολύνονται βόσκοντας με τά άρρωστα και παίρνουν τό μικρόβιο με τήν τροφή και τό νερό.

Έχει διαπιστωθεί ότι, ή μεγάλη ξηρασία, πού δημιουργεί έλλειψη καλής χλωρονομής, οι φτωχοί σέ φώσφορο βοσκότοποι, ή έξάντληση τών ζώων άπό τήν γαλακτοπαραγωγή και γενικά οι καταστάσεις πού δημιουργούν, διαταραχή στη διατροφή στη διατροφή τών ζώων και έξασθένιση τής άμυντικής αντίστασης τού οργανισμού τους, είναι παράγοντες πού εύνοούν καθοριστικά στήν εκδήλωση και τή διάδοση τής άρρώστιας. Τό ποσοστό προσβολής και θανάτων σέ ένα κοπάδι μπορεί νά κυμανθεί σέ ποσοστό 3-7% περίπου. Με τό πέρασμα όμως τού χρόνου και όσο ή αντίσταση του οργανισμού κάμπτεται ή νοσηρότητα και οι θάνατοι μπορούν νά φθάσουν σέ ποσοστό 15% και πάνω.

Τό πιο χαρακτηριστικό σύμπτωμα με τό όποιο εκδηλώνεται ή άρρώστια είναι ή διάρροια πού στό άρχικό στάδιο και στις ελαφρές περιπτώσεις έμφανίζεται κατά περιόδους και τά κόπρανα είναι πολτώδης όπως αυτά τών άγελάδων. Στις βαρείες όμως μορφές και στό προχωρημένο στάδιο τής άρρώστιας τά κόπρανα είναι έντελώς διαρροϊκά, με άφρούς και με πολύ άσχημη μυρωδιά.

Άλλα συμπτώματα πού χαρακτηρίζουν τήν άρρώστια είναι τό συνεχές

άδυνάτισμα τού άρρωστου ζώου πού μπορεί νά φθάσει μέχρι τό στάδιο τής καχεξίας, παρά τό γεγονός ότι τό ζώο διατηρεί τήν όρεξή του και τρώει κανονικά. Η θερμοκρασία τού ζώου είναι εύκολα με τό παραμικρό τράβημα. Τό δέρμα γίνεται ξηρό και χάνει τήν ελαστικότητα του. Η γαλακτοπαραγωγή λιγοστεύει πάρα πολύ και πολλές φορές σταματάει έντελώς.

Τά ζώα πού ψοφούν ή θανατώνονται σέ προχωρημένο στάδιο τής άρρώστιας έμφανίζουν έντονη άπίσχανση. Σ' αυτά τό λίπος τών άποθηκών τού σώματος είναι έλάχιστο ή άπουσιάζει τελείως. Η λίγη ποσότητα πού παραμένει στήν καρδιά, στό μεσεντέριο, στό νεφρά ή κάτω άπό τό δέρμα παίρνει τήν όψη ζελατινας. Οι πιο χαρακτηριστικές αλλοιώσεις τής άρρώστιας έντοπίζονται στό έντερο και στό μεσεντέριο λεμφογάγγλιο. Στό έντερο παρατηρείται ισχυρή πάχυνση και πύκωση τού τοιχώματός του, σέ όλο σχεδόν τό μήκος του, κυρίως όμως στό τελευταίο τμήμα τού λεπτού έντέρου, στό τυφλό και στό παχύ έντερο.

Τά μεσεντέρια λεμφογάγγλια διογκώνονται, χάνουν τό κριζοκόκκινο χρώμα τους, γίνονται ώχρά και οίδηματικά.

Γι' τήν κλινική διάγνωση τής άρρώστιας θά μάς οδηγήσουν νά τήν ύποψιασθούμε, τά συμπτώματά της κυρίως όταν δέν σταματούν με κανένα άπό τά γνωστά μέχρι σήμερα άντιμικροβιακά και άντιπαρασιτικά φάρμακα. Τή σίγουρη όμως διάγνωση μπορεί νά μάς τή δώσει τό ειδικό Κτηνιατρικό έργαστήριο, όπου πρέπει νά σταλεί (άπό τόν Κτηνίατρο τής περιοχής) τό κατάλληλο παθολογικό ύλικό (αιμα, κόπρανα, τεμάχια έντέρου κ.λ.π. ή άκόμα καλύτερα όλόκληρο τό πτώμα ζώου πού πέθανε πρόσφατα.

Μέχρι σήμερα δέν έχει βρεθεί φάρμακο πού νά θεραπεύει τήν παραφυματίωση. Γι' αυτό εκείνο πού πρέπει νά προσέξουμε ιδιαίτερα είναι νά προσπαθήσουμε νά έμποδίσουμε τήν μετάδοση τής άρρώστιας στό γερά κοπάδια και νά φροντίσουμε νά έξυγιάνουμε, τό συντομότερο, όσα κοπάδια έχουν μολυνθεί. Αύτά μπορούμε νά τά πετύχουμε άν εφαρμόσουμε τά παρακάτω μέτρα:

- Νά άποφεύγουμε νά βόσκουμε τά γερά κοπάδια σέ βοσκότοπους πού βόσκουν ζώα μολυσμένα.

- Νά μήν βάζουμε στό κοπάδια ζώα άν αυτά δέν έχουν έλεγχθεί άπό κτηνίατρο.

- Τά άρρωστα άπό παραφυματίωση ζώα νά άπομακρύνονται άμέσως άπό τό κοπάδι.

- Πρέπει νά γίνονται συχνά άπολυμάνσεις τών χώρων πού σταυλίζονται τά ζώα, με καυστική ποτάσα, άσβεστο άσβέστη, φορμολη ή με τά ειδικά άντισηπτικά φάρμακα πού ύπάρχουν στό έμπόριο.

Γιά πιο άποτελεσματική προφύλαξη όμως πρέπει νά έμβολιάζουμε τά ζώα μας, σέ νεαρή κυρίως ηλικία με τό ειδικό γιά τήν παραφυματίωση έμβόλιο πού διαθέτει ή Κτηνιατρική Υπηρεσία.

Δ/ΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ